

Fløga og fullveldi

Annika Hoydal hefur sett lög til 14 yrkingar hjá Williami Heinesen. Fløgan við hesum sangum kemur út á 100 ára føðingardegnum hjá rithøvundinum í januar mánaði

Eyðun Klakkstein
Keypmannahavn

Hon minnst latur saman við Williami Heinesen í køkinum í barnaheiminum, hon kann siga onkra skemtiliga søgu frá túri í plantasjuni í Havn, og seinni kom hon eisini at kenna stóra føroyska rithøvundin gjøgnum hansara bókmentir.

Á 100 ára føðingardegnum hjá Williami Heinesen, sum er 15. januar næsta ár, gevur Annika Hoydal fløgu út við 14 yrkingum hjá Williami, sum hon sjálf hefur sett lög til.

- William var ein skemtiligur maður, og hann kundi koma við nógvum lögnum viðmerkingum. Eg minnst, at hann og pápi mín plagdu at sita í køkinum hjá okkum og tosa um alskyns evni - politikk, filosofi, sjálvstýri og annað, sigur Annika Hoydal.

Tað er tí ikki av ongum, at Annika Hoydal hefur stóran tokka til rithøvundin, sum eisini gjørdist eitt navn í útlandinum. Hon motti honum í heimliga umhvørvinum, og seinni leitaði hon inn í bókurnar hjá honum.

- Eg minnst eina ferðina, at vit gingu túr í plantasjuni. Tað var um tað mundið, tá nógv varð tosað um sputnikkarnar hjá russarum. Tað var stjórnuklárt, og tá sigur pápi mín við William: Hvat hevði tú sagt, um tú hevði sloppið upp í ein sputnik, tá tú skuldi at vitja meg? So haldi eg, at eg hevði flogið hinvegin kring jørðina, svaraði William.

- Soleiðis var William. Hann gjørdi sær nógvar tankar, og hann kundi koma við nógvum stuttligum viðmerkingum um smáting, greiðir Annika Hoydal frá.

Ymisk sløg av yrkingum

Nýggja fløgan hjá Anniku verður gjørd sum ein heiður til føroyska rithøvundin, og umframt, at allar yrkingarnar verða prentaðar í heftinum, sum fylgir við fløguni, hefur Gunnar Hoydal eisini skrivað nøkur orð um William.

John von Daler, sum er ættadur úr USA, hefur lagt sangirnar til rættis. John von Daler hefur spælt klassiska violín, síðani hann var smádrongur, og hann hefur prógv í bókmentum av Princeton universitetinum.

- John hefur gjørt sær sera stóran ómak við at skilja yrkingarnar hjá Williami fyrri at kunna leggja lögini til rættis, og eg haldi, at hann hevur klárað sína uppgávu sera væl, heldur Annika Hoydal.

Á fløguni spælir John von Daler eisini í eini strúkarakvartett, sum er at hoyra á fleiri av sangunum. Annars eru tað

- Hvat ger tað, um føroyingar missa eitt sindur av klæðum sum prís fyrri sítt egna land, spyr Annika Hoydal

danskir tónleikarar, sum hava spælt ljóðfórini til sangin hjá Anniku Hoydal.

- Eg havi sjálf valt yrkingarnar til fløguna, og eg havi gjørt tað soleiðis, at eg havi tikið ymisk sløg av yrkingum hjá Williami við, sigur Annika Hoydal.

- Hevði tað verið fyrri 10 árum síðani, so høvdu allar yrkingar ivaleyst verið umsettar til føroyskt, áðrenn eg hevði sungið tær inn, men nú er tankin um fullveldi so klárur, at tað ber væl til at syngja alt á danskum, sigur Annika Hoydal.

Ræðast ikki stóru verðina

Annika Hoydal fegnast í hesum døgum um, at føroyskt fullveldi tykist vera nærri enn nakrantíð.

- Tað er farin ein broyting fram í Føroyum. Unga fólkinið hefur nógvar stórra sjálvsálit, enn vit høvdu, tá eg var ung. Vit tordu nóg illa at hyggja upp, men nú hava útbúgving og tøknið gjørt, at Føroyar eru ein meira natúrligur partur av heimssamfelagnum, heldur Annika Hoydal.

- Ungu fólkini í Føroyum í dag eru realistisk og viðskygd. Tey kjakast eisini á einum heilt

øðrum støði, enn tað hefur verið vanligt í Føroyum. Tað er ikki tann sami haturin og somu aggressiónirnar millum ósamdar partar. Nú kjakast tey meira um málini, og tað fegnast eg um.

Annika Hoydal gevur nýggju tøknið, har lættliga kann samskiptast um øll heimsins mörk, ein part av skuldini fyrri, at føroysk ungfolk eru vorðin meira búgvin og sjálvstøðug.

- Nýggja ættarliðið er ikki bangið fyrri umheiminum, tí vit hava hann í heiminum hjá okkum hvønn dag. Vit siggja útendskar sjónvarpsrásir, og á

internetinum hefur tú somu støðuna, um tú býrt í eini lítla fjarshotnari bygd ella mitt í einum stórum landi.

- Tøknið kann skapa frælsi í ófrælsu londum, men hon kann sanniliga eisini verða viðvirkandi til, at vit í okkara parti av heiminum fáa rættiligt frælsi, sigur hon.

Útbúgvingin bæði í Føroyum og í útlandinum hefur eisini havt týðning fyrri nýggja ættarliðið, heldur Annika Hoydal.

- Eg havi upplivað gamla skúlan. Har skuldi tú helst ikki hugsa sjálf, tú skuldi duga tína lektu og so einki meira. Nú hava føroyingar eitt heilt annað skúlaverk, og afturat útbúgving úr øðrum londum, hava vit fingið nóg væl útbúgið fólk.

Fullveldi snýr seg um kenslur

Annika Hoydal er ein av teimum føroyingunum, sum droymir um Føroyar sum eitt sjálvstøðugt land, og tann dreymurin er vorðin meira veruleikakendur seinnu árin. Hon heldur, at nú er fullveldi meira realistiskt, enn tað nakrantíð hefur verið.

- Føroyingar eru ikki líka bangnir fyrri tí stóra heiminum longur. Nú uppfata vit okkum sum ein part av heiminum, og tí er tankin um at standa á egnum beinum eisini sterkari. Vit eru ikki longur burtur í heiminum, tí nú kann eitt og hvørt stað á knottinum verða miðdepil.

Annika Hoydal flutti úr Føroyum sum 19 ára gomul, og síðani hefur hon búið í útlandinum. Nógva seinnu árin hefur hon búið í Danmark, har hon livir av at verða sjónleikari og tónleikari.

Men hóast hon er útiseti, og í grundini kundi lagt líka í, hvussu føroyingar velja at húsast, so fylgir hon væl við í tí, sum hendir í Føroyum, og brennir fyrri fullveldistankanum.

- Tað verður nógva tosað um, at vit ikki klára okkum uttan pengarnar úr Danmark, men eg haldi tað er burtur við at hugsa soleiðis, tí fullveldi snýr seg um kenslur og sjálvsvirði. Hvat ger tað, um føroyingar missa eitt sindur av klæðum sum prís fyrri sítt egna land, spyr hon.

- Eg kann ikki prógva, at fullveldi er betri fyrri Føroyar enn núverandi støða, tað er ein spurningur um trúgv. Men tað ræður um at seta sær nógur mál, sum man trýr uppá og kann arbeiða fram móti. Og tað haldi eg, at vit eiga at gera við fullveldi. Tað kann ikki vera gott fyrri ein persón, um hann ongantíð kann sleppa skjúrtinum hjá mammu síni, sigur Annika Hoydal.